

Naročnina za celo leto K 2.— — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuju v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 26.

V Ptuju v nedeljo dne 25. decembra 1904.

V. letnik.

„Čast Bogu na višavah“

Tako so peli angeljev glasovi,
Da enega očeta smo sinovi!“

„In pastirji so v tistem kraju bedeli na ponočnih stražah pri svojih čredah. In glej, angelj Gospodov je stal pri njih in svetloba božja jih je obsvetila in silno so se bali. In angelj jim je rekel: Ne bojte se, zakaj glejte — oznanjam vam veliko veselje, katero bo vsemu ljudstvu, ker danes vam je rojen Izveličar, kateri je Kristus Gospod, v mestu Davidovem. In to Vam bodi v znamenje: Našli bode te v plenice povito in v jasli položeno! — In zdajci jih je bilo pri angelju množica nebeške vojske, kateri so Boga hvalili in rekli: Čast bodi Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje!“

Preproste, prekrasne in vendar večne te besede, oh kolikega pomena so!

„Čast Bogu na višavah“

Sin Božji se je včlovečil, prišel je iz svitlih nebes med nas zemeljske črve, da z nami trpi, z nami čuti, da nam pomaga, da nas odreši!

Svitla zvezda je zasijala nad Betlehemom! Kristus je rojen, duševna naša zvezda! A svit te neskončne zvezde je zasijal tje po vesoljnem svetu, žar te nebeške luči je vsplamtel v tisočih milijonih človeških src! Svet se je spreobrnil!

Veliki mojster je sestavil svoj čas krasno, umetno izdelano uro, ki je bila brez pogrška, brez madeža zložena najfinejše, tako, da je tekla popolnoma zanesljivo. Radoveden deček ga je pri tem delu opazoval in posegel je z okorno svojo roko med kolesca ure in ura ni bila več popolna, zanesljiva,

ne, s časom je tikala hitreje, zopet potem je hotela celo obstati. Take, kakor je bila ta ura sedaj, take ni izdelal in ustvoril mojster, ne, temveč radoveden deček. In veliki mojster — Bog, je rekel k dečku — k človeku: „Človek, z dejanjem lastnim si razmajal zemeljski svet in njegove razmere, z dejanjem lastnim zopet popravi, kar si zakrivil! Z dejanjem lastnim si posegel v mojo popolno delo, z dejanjem lastnim raztresel strasti, preganjanje, sovraštvo na zemeljski svet, z dejanjem lastnim si pridobi zopet mir!“ — In v ta smoter je poslal veliki mojster, Bog, na zemeljski svet človeka, kateri je bil v svoji nebeški popolnosti in lepoti stokrat čistejši, kakor je bil Adam v svoji izvirni čistoti, poslal je svojega lastnega edinega Sina Jezusa Kristusa! Ta poslanec je ugonobil izvirni greh človeštva, on je popravil razmajane razmere zemeljskega sveta in človeštva, ustvaril je novo človeštvo, novi svet, neumrljivo človeštvo, veličasten, večni svet.

In mir je prinesel na zemljo — mir, najsladkejši dar nebes!

„Čast bodi Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so svete volje!“ — tako so peli angelji pri Njegovem porodu in On, ta poslanec nebeški je kot znak svojega poslanstva rekel človeštvu: „Jaz pa Vam bodem podelil mir, kakor Vam ga ta svet ne bode nikdar dal!“

In glejte, zares nam ga je podelil že na tej zemlji, in ravno sedaj, sedaj, ko bomo obhajali zopet njegovo rojstvo, sprevidimo to najbolje!

V tisočere ponosne palače, v tisočere revne kočice pride ravno te dni, ravno o božičnih praznikih zopet angelj miru, kjer so ga morda že dolgo pogrškali!

Jaslice so si postavili, okinčali so si božično drevesce Njemu v spomin, kojega rojstvo obhajajo. In svitile lučice goriyo to noč po vesoljnem svetu, lučice miru in sprave, in svit teh lučic bleskeče nekako čudno, zvišeno! A lepše še sije sreče solnce otrokom z njihovih nedolžnih lic, z njihovih nedolžnih oces, ker njihov je ta praznik, njihove so božične jaslice, božična drevesca!

Žar nebeškega miru, žar nebeške sreče je napolnil revne koče in bogate palače!

Tam zunaj koče, zunaj palače pa vlada tiha, mirna zimska noč in neštete zvezde migljajo na nebu, nebeške luči, nebeškega božičnega drevesca.

Toda čuj, kaj pomeni to? Iz bližnjega zvonika te pozdravljajo mili, znani glasovi! Polnočni glas zvona, o krasen glas, „ki nas k polnočni službi božji vabi, — kdor ga je enkrat čul, ga nikdar ne pozabi.“

In nehote se ti sklenejo roke in goreča molitev vreje iz dna tvoje duše tje gor k Njemu, ki te je na novo ustvaril, ki te je odrešil! —

„Našli bodete dete v plenice povito in v jasli položeno!“ In s temi besedami je označil angelj Tistega, ki je gospod vsega bogastva tega sveta, kojemu se vklanajo kralji in cesarji! Siromaštvo si je izbralo nebeško dete, siromaki so bili njegovi reditelji in siromake je ljubilo nad vse. Blagor usmiljenim, ker bodo usmiljenje dosegli, tako je učilo to nebeško dete poznej svoje strmeče poslušalce! Ali nam ni s tem pokazal Kristus, kako hoče da ga čislamo? Ali zamoremo lepše obhajati njegov rojstni dan, kakor s tem, da ga posnemamo?

Glej, gotovo bode ta ali drugi izmed nas obhajal božič tudi pri bogato obloženi mizi, gotovo bode sedel pri gorki peči te dni v svojem milem domu, a gotovo pa je tudi, da jih bode tisočero in tisočero obhajalo sveto rojstvo v siromaških razmerah, mogoče v mrazu, mogoče v gladu, v tujini! Vedi, še večje veselje te bode obdajalo pri svetlih božičnih jaslicah, ako tem pomagaš, da se bodejo tudi ti veselili prihoda nebeškega deteta! Ne pozabimo toraj v veselih, svetlih božičnih dneh ubogih siromakov!

„Čast bodi Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“ On, kojega rojstvo obhajamo te dni je umirajoč odpustil svojim sovražnikom! Ali ni vreden posnemanja? Proč toraj z sovraštvom, proč s preganjanjem! Sosed odpusti sosedu, ako te je žalil, tovariš podaj tovarišu zopet roko, ako sta si v jezi, proč z mednarodnim hujskanjem, ker danes ali jutri neha itak za vselej tvoj zemeljski boj in to tedaj, ko te ne bode več med živimi!

Proč toraj z medsebojno jezo, proč z mednarodno mržnjo, zakaj „vsemu ljudstvu“, vsem narodom so oznanjevali angelji veselje, za vse brez izjeme je zasijala ena in ista svitla betlehemska zvezda, v s e m, je podarila nebeška porodnica, nebeško svoje dete!

Odpustimo si razžaljenja, potem še le bomo obhajali v pravi zadovoljnosti rojstvo nebeškega tega otroka in sveti njegov blagoslov bode nas obdajal v teh veselih dneh! „Mir vam bodi,“ tako je pozdravil Kristus svoje apostole, ko se jim je po vstajenju

prvič pokazal in ta mir naj podeli nebeško dete ob božičnih jaslicah vsem našim prijateljem, znancem in naročnikom, vsem bralcem, pa tudi vsem našim sovražnikom!

Proseč za ta sveti dar nebes Vam želi vsem, vsem brez izjeme „Štajerc“ prav srečni veseli božič!

Ob koncu leta.

Zopet je minulo leto, zatonilo je v večnost, odšlo tje, kamor jih je že odšlo nešteto število.

A podobe svitile, podobe temne, podobe vesele, podobe žalostne, te so ostale, te se nam gnetejo pred spominom, vsiljujejo se nam pred dušo, kakor da bi hotele še enkrat pokazati vso svojo čarobno lepoto, ves svoj svit, pokazati pa še tudi enkrat brez usmiljenja gnjusobo in trohljivost tega sveta!

Minulo leto, dve besedi, a koliko vendar pomenite!

Temu je preteklo leto znabiti v veselju, v radosti, drugega so teple nadloge, preganjale ga nesreče, a leto je minulo obema! Marsikateri, ki še je lansko leto z nami v veselju obhajal novo leto, ni več med nami — zakopali ga smo za vselej!

Preteklo leto, oh koliko upanja, koliko nad si nam z neusmiljeno roko uničilo, a zopet na drugi strani koliko nepričakovanih veselih ur nam podelilo!

Kdor je bil srečen v tem letu, ta naj hvali Boga, naj mu izroči v vroči molitvi vso svojo srečo, ker Njegov dar je sreča, Njegov dar veselje. Kdor je bil nesrečen v preteklem letu, naj se tolaži s tem, da bi se še mu bilo lahko slabše godilo, da bi še bil lahko več trpel, ako bi to bila Božja volja, ker od Njega so poslani tudi skušnje, poslana je žalost! Tudi ta se naj zahvali v molitvi nebeški previdnosti, ki ga je še pred hujskim obvarovala. Vsi pa, srečni in nesrečni naj pomislijo to, da, kakor je hipoma minulo leto, tako mine vse na tem svetu, mine sreča in veselje, minejo kratke ure radosti — a minejo pa tudi ure žalosti, temni dnevi obupa.

Minulo, preteklo je vse, a nekaj vendar ostane! Blagor ti, ako si tako živel v tem letu, da zamoreš reči, da ni bilo za tebe zgubljeno, blagor ti, ako zamoreš reči, da si osrečil marsikatero človeško bitje v tem letu, blagor ti, ako se zamoreš ponašati s tem, da si zabranil grenke solze obupajočih, ker to, to se ne bode pogreznilo v večnost, to ne bode minulo, kakor so minule svitile in temne ure tega leta, temveč ostalo bode, spremljevalo te na daljnih tvojih potih, celo onkraj majhnega in ozkega gomila, v katerem bodeš znabiti že v kratkem počival!

Toraj z Bogom staro leto, z Bogom svitli in temni dnevi tega leta, a ti pa novo leto bodi nam srčno pozdravljeno!

Zakaj, nove nade, novo upanje si nam prineslo in čeprav so dnevi tvoji skriti v temni bodočnosti, čeprav nam prikrivaš znabiti marsikatero gorje — trdno naše zaupanje v vsegamogočnega Boga nas ne bode zapustilo. On nam bode pomagal, saj se brez njegove volje ne skrivi nikomur niti ne las, saj ne

pade brez njegove svete volje niti ne vrabec raz strehe.

Ti, ki si srečen ob prihodu novega leta, uživaj srečo, a uživaj jo zmerno, ti, ki si žalosten in nesrečen, pomisli, da vedno za dežom mora priti solnce! Tolaži se, znabiti pa bode v novem letu boljše, ne obupaj, zakaj, kjer je sila najhujša, tam je božja pomoč najbližnja!

Ti, ki spolnuješ svoje dolžnosti, skleni, da bodeš v novem letu še živel bolj popolnoma, ti pa, ki si zgrešil iz prave poti, sedaj, sedaj ob začetku novega leta ti je dana priložnost, kreniti na drugo pot. Nikakor še ni prepozno, trdno skleni v prihodnjem letu drugače živeti in Bog bo podpiral tvoj sklep!

Da pa se bodejo tvoje želje uresničile, da se ti bodejo upi in nade izpolnili v tvoj prid, daj pri slovesu starega leta tudi slovo vsaki strasti, daj slovo sovraštvu, daj slovo mržnji, do tvojega bližnjega.

Bodi nam pozdraljeno novo leto, pozdravljeni novi upi, pozdravljene nove nade!

Novo življenje hočemo pričeti, spolniti se hočemo, tako, da bode leto 1905 leto napredka, da bodemo šli naprej, a ne nazaj!

In ravno sedaj, ko sklepamo na pragu novega leta nove načrte za življenje v tem letu, ravno sedaj si hočemo postaviti tudi novo geslo in to se naj glasi: Vse za resnico, vse za napredek, vse za duševno prostost!

Radi tega naj bode zakopana z minulim starim letom vsa zaslepljenost, zakopana tema, ki jo hočejo vzdrževati nekaterniki!

Potem še le, na tej zdravi podlagi nam je pričakovati, da bode leto 1905 leto napredka, a ne leto nazadnjaštva.

Naš list začinja s tem letom svojo še sto leto. Našim bralcem je znano, koliko napadov, koliko obrekovanja, je moral prestati v preteklem letu, v letu, v katerem se je zdelo našim nasprotnikom že vsako orožje proti nam dovoljeno. Cerkve, prižnice, pridige, spovednice, vse se je zlorabljal proti nam, v najnovejšem času privlekli so nasprotniki celo vislice in šnopsarije — a kaj radi jim vse odpustimo, ker vemo, da ne vejo, kar delajo! Kakor smo se do sedaj vedno in vedno poganjali za resnico, za napredek, za duševno prostost, tako sklenemo mi sedaj ob začetku novega leta, da bodemo v bodoče za te svetinje še več žrtvovali, a Vas pa, dragi somišljeniki prosimo, da nas podpirate, da sodelujete z nami, potem šele nam je upati, da ne bodemo ne mi in ne vi trpeli v prihodnjem letu toliko pod uplivom laži, nesramnega obrekovanja nekaterih takozvanih dušnih pastirjev in prvakov!

Nekaterih pišemo, ker dobro vemo, da nas ne obrekujejo vsi duhovniki, ne, hvala, Bogu lepo število duhovnikov nas čišla, ker je uvidelo, da mi trebimo ljuliko iz pšenice, ker je uvidelo, da napadamo tu in tam samo take „dušne“ pastirje, ki si to zaslužijo. Katoliškemu duhovništvu je treba zdravnika,

treba je zdravnikovega noža, da izreže njegove smrdeče in gniloče rane. Kdor izpušča svojo jezo nad nožem, ki rane trebi, ta je neumen ali pa hudoben!

In uverjeni smo, dragi nam somišljeniki, prepričani, da se še nas bode v novem letu ožje oklenili, kakor do sedaj in zato zremo brez strahu v leto 1905, naj prinese, kar hoče!

Kdor si je svest, da je imel vedno tako čiste namene, vedno tako lepi cilj, kakor mi, temu se zares ni treba ničesar bati, dokler še živi tisočero in tisočero štajerskih, koroških in kranjskih poštenjakov, katerim je ljubša resnica, ljubša prostost, kakor pa zahrbtno obrekovanje zahrbtnih izkoriščevalcev njihovega lastnega rodu!

Toraj pa pridi novo leto, mi te prav srčno pozdravljamo, želeč da bi bilo za vse tiste, ki želijo napredek in resnico prav srečno!

Bodite pozdravljeni napredek, resnica in duševna prostost, in pod tem geslom, v tem duhu Vam kličemo in želimo iz dna naših src: „Veselo novo leto!“

Finančni položaj štajerske dežele.

(Nekaj iz deželnega zbora).

Zadnji dan pred zaključenjem deželnega zbora se je dovolila v tajni seji pogodba, katero je sklenil poročevalec finančnih zadev deželnega odbora dr. pl. Derschatta z banko „Union“ v Dunaju. V tej pogodbi se je zavezala banka „Union“ izplačati štajerski deželi posojilo, ki se je v seji deželnega zbora dne 6. novembra 1904 dovolilo in ki znaša 12 milijonov kron. Glede tega posojila se je omenjena banka zavezala izplačati je v zneskih po 10 tisoč, dva tisoč, tisoč in sto kron in sicer po kurzu, kateri se je povspel tokrat do 99·10 kron. Pomen te pogodbe se ni vsled zaključenja deželnega odbora jemal v toliki meri od javnosti v poštev, kakor je to zaslužil, seveda pa so celo stvar klerikalni in prvaški listi zamolčali tudi radi tega, ker se je ta za štajersko tako važna in zares jako ugodna pogodba posrečila nemškemu deželnemu poslancu in udo štajerskega deželnega odbora.

Kredit kake države, dežele ali kakega mesta odvisen je na eni strani od finančnih pripomočkov na drugi strani od finančne uprave prosilca posojila in ta kredit se spozna najložje po visočini dovoljenega takozvanega kurza. Med tem ko so se dovolila do sedaj skoraj vsa državna posojila in posojila mest po kurzu globoko pod stotino, doseglo se je posojilo štajerske dežele po kurzu 99·10 kron.

Nadalje se je zavezala banka „Union“ da bode vse tiste vsote, katerih naša dežela ne potrebuje takoj — potrebovala bode namreč v letu 1905 okroglih 5 milijonov kron, v letu 1906 samo 4, 1907 tudi 4 in ostanek še le v letu 1908 — obrestovala z ravno tako visokimi obrestmi, kakor jih je treba

plačati deželi za posojilo. Pri tej pogodbi se je zavezala plačati banka za 99.10 kron tistega denarja, ki se bode rabil pozneje, na leto 4 krone na obrestih ravno tako, kakor mora plačati dežela za 99.10 kron posojila za leto dni 4 krone. Potem takem ne zgubi dežela za vsote, ki jih bode rabila pozneje, niti ne vinarja na obrestih. Radi tega smemo imenovati sklenjeno navedeno pogodbo za deželo jako ugodno.

Ta pogodba je zopet dokazala, da ima štajerska dežela v finančnih krogih veliki kredit in da je deželni odbornik dr. Julius pl. Derschatta ne le izvrsten politik, temveč tudi izvanredno zmožen upravitelj deželnih financ. Dokler bodejo sedeli na odločnem mestu deželnega gospodarstva taki možje se nam ni treba bati za bodočnost našega lepega, zelenega Štajerja.

Vojska med Rusi in Japonci.

V Mandžuriji

ni bilo v zadnjem času nobenih večjih spopadov in jih bržčas pred spomladjo tudi ne bode. Nasprotnika si stojita čisto blizu nasproti in sta se oba zakopala v zemljo. Vojaki bivajo v podzemeljskih luknjah.

Port Artur.

Junak Stössel še vedno hrabro brani svojo trdnjavo in te se ne bodejo najbrž mogli tako hitro polastiti Japonci, ker še do sedaj niso dobili nobene glavne utrdbe razven važnega 203 meterskega griča v roke. Iz tega griča so obstreljevali Japonci vojne ruske ladje v pristanišču. Vse ruske ladje pred Port Arturjem so bile vsled tega obstreljevanja tako poškodovane, da se jih je večina potopila. Za rabo ni nobena več. Ponosna ruska eskadra je toraj pokončana. Ko to pišemo se pripravljajo Japonci zopet na novi občni naskok na Port Artur, ker hočejo na vsak način imeti trdnjavo prej v svoji oblasti, ko bode prišlo baltiško brodovje na bojišče.

Ruske tatvine.

V ruski armadi so zopet prišli velikanskim golufijam in tatvinam, povzročenim od višjih ruskih oficirjev, na sled. Neki major piše, da se v ruski armadi krade od generaljev dol do prostakov, tako da je groza. Kdor noče držati z tati za tega se kmalu od njih poskrbi, da molči za — vselej.

Slika iz boja.

Neki posel poroča o nedavnem napadu Japoncev na utrdbe Itešan in Bordi sledeče: Pred utrdbo Bordi skopali so Rusi 600 sežnjev dolg in 300 sežnjev širok jarek. V jarku je bilo položeno mnogo suhljadi in slame in vse polito z oljem. Ko so Japonci utrdbo napadli in bili ravno v teh jarkih, zažgali so Rusi suhljad in slamo. Pri tem so zgoreli celi bataljoni Japoncev popolnoma. Ogenj je trajal eno noč in en dan. V prihodnji noči so Japonci zopet napadli to utrdbo in so se skrivali pri tem napadu za

lesene ščite. Konečno so vzeli Japonci to utrdbo in kakor besni naskočili rusko posadko. Ta se je udala in Japonci so dobili 150 jetnikov in več kanonov.

Obsojeni!

(Ljudski shod v Mariboru.)

Zares ljudska sodba se je vršila dne 18. t. m. v Mariboru v prostorih gospoda Götza, sodilo se je o slovenskih deželnozborskih poslancih in njihovem brezvestnem postopanju v zadnjem deželnem zboru, o njihovi obstrukciji. Ljudski shod je bil obiskovan od več kakor tisoč zborovalcev iz vseh krajev Spodnjega Štajerja. Dobro vedoč, da bodejo razvpile klerikalne cunje ta shod, kakor da bi ga bili mi povzročili, ga v našem listu niti naznanili nismo, a vendar so vpile klerikalne mariborske cunje, da bodejo prišli na ta shod sami nemčurji, sami „šnop-sarji“ Štajerčevi. Na drugi strani zopet so trdile, da še si niti „Štajerc“ ni upal agitirati za ta shod, ker se je bal, da bode za njegovo stranko to veliki poraz. Ne da bi bili le ganili s prstom, oklenilo se je ljudstvo in sicer tudi ogromna množica slovenskih kmetov tega shoda in shod je bil zares velikanski poraz a ne naše stranke, temveč prvaško farško dohtarske stranke. Radi pomanjkanja prostora hočemo poročati o tem važnem shodu samo najvažnejše in sicer le to, kar se je govorilo na shodu tičoč se kmetov, obrtnikov in delavcev. — Ob pol 10 uri predpoldan pozdravi g. Franc Girstmayer, sklicatelj shoda, vse navzoče. Ko je ta gospod nastopil, je bil pozdravljen od navzočih z živahnim ploskanjem in z živahnimi klici odobravanja. Nato se je izvolil za predsednika zborovanja g. deželni poslanec iz Slovenje Bistrice župan Stieger. Kot prvi je govoril g. Girstmayer. Ta govornik je naglašal, da je stanje v občeh v Avstriji za ljudstvo, posebno za kmete in delavce jako neugodno in to najbolj radi političnega hujskanja nekaternikov. Jasen dokaz za to, povdarja govornik, imeli smo ob času zadnjega deželnega zborovanja. Slovenski poslanci, kakor hofrat Ploj in Robič, nimajo niti pojma o tem, kako slabo se godi njihovim volilcem, posebno kmetom in delavcem, zato njim ni za delo, zato njim je za političen boj bolj, kakor za pomoč, ki bi se naj dovolila v deželnem ali državnem zboru. Do sedaj še deželni zbor štajerski ni občutil toliko o tem, ker so poslanci nemške narodnosti v deželnem zboru v večini in so ti, ne meneč se za narodnost vendar dosegli, da se je dovolilo za Spodnji Štajer skoraj blizu dva milijona kron za po trsni uši poškodovane vinogradnike. A v najnovejšem času začeli so slovenski deželni poslanci motiti delo deželnega zbora s svojo obstrukcijo, ki ni nič drugega, kakor politična hujskarija. V pesnički dolini poplavi Pesnica vsako leto tisoče in tisoče oralov travnikov, tako, da krma ni za rabo. Pred kakimi 20 leti bil je oral travnika v tej dolini vreden nad tisoč goldinarjev, danes ni vreden niti 250 gold. Ravno tako se godi v Halozah, kjer je bilo poškodovanih neštete

posestnikov po plazih in drugih uimah. Vsem tem bi se bilo pomagalo, ako ne bi bili obstruirali slovenski deželni poslanci. In tako je povsod, a deželna zbornica ne more ničesar storiti, vso delo miruje za voljo slovenskih političnih hujskačev. In med temi so žalibog tudi ljudje, ki bi morali biti apostoli miru, namreč duhovniki, ki se pošiljajo iz Maribora v Spodnji Štajer. „To niso duhovniki“, tako vsklikne govornik, „to so politični hujskači in božja beseda v ustih teh duhovnikov se mi zdi ravno taka, kakor kos blagoslovljenega kruha v rilcu prasice!“ Gospod Girstmayer nato prosi zborovalce, naj se zoperstavljajo proti tej hujskariji, naj skrbijo za to, da bodejo prišli ti „hujskači ljudstva“ k zavesti. (Sledi burno odobravanje od strani zborovalcev). Deželni poslanec mesta Maribora g. Pfrimer poroča nato natanko o svojem delovanju in v obče o delovanju deželne zbornice. Govornik povdarja: „Nikdar še svet ni doživel bolj lahkomiseljne obstrukcije, kakor je bila ta ob času zadnjih sej deželne zbornice, ki so jo povzročili slovenski poslanci Spodnjega Štajerja. In za to obstrukcijo nimajo ti gospodje nikakega družega izgovora, kakor samo to, da kričijo, da se njihove želje ne izpolnijo. Kako pa je mogoče, da bi se vse želje izpolnile? Da bi to zahtevali, za to nimajo ti gospodje nikake pravice, kar se lahko dokaže na podlagi računov tičočih se davčnega prispevka. Od davka pride na Spodnji Štajer razven okrajev Maribor, Celje, Ptuj 1 milijon 345 tisoč kron, toraj 19 odstotkov, ako se Maribor, Celje in Ptuj ne jemljejo v poštev samo 10 odstotkov. In vendar deželna zbornica ni dovolila samo 50 tisoč kron podpor, ki bi po teh računih bile za dovoliti, temveč dovolila je 190 tisoč kron. Da se ta znesek ni izplačal, tega ni kriv deželni zbor, krivo je temu to, da nimamo dotične finančne postave. Ker bi toraj razven od dežele dovoljenih 200 tisoč kron, bila morala dovoliti še država 200 tisoč kron, so slovenski poslanci kmečkih spodnještajerskih občin pridržali ubogim vinorejcem na Spodnjem Štajerskem okroglih 400 tisoč kron. (Več zborovalcev kliče glasno: „Pfui, pfui!“) Slovenski poslanci zahtevajo slovenske meščanske šole, kakor na primer v Sevnici. Proti temu se mora povdarjati, da še niti ljudske šole niso dovolj oskrbljene! Kako pa zamora zahtevati okraj, kakor Sevnica, ki ne plačuje več, kakor 42 tisoč kron davka meščansko šolo, katera bi stala vsako leto 16 do 18 tisoč kron. Tem gospodom pa nikakor ni za to šolo, ne, tem je samo za to, da bi oskrbeli zopet par učiteljev, da bi si pridobili s tem zopet par agitatorjev, ki bi pomagali ljudstvo hujskati. To je njihova tendenca. Z regulacijo Pesnice bi se lahko bilo pričelo, ako ne bi bili slovenski kmečki poslanci pričeli z obstrukcijo. Delo, ki se je sedaj pri Pesnici izvišilo, in h kateremu je pomagala dežela 175 tisoč 500 kron in okraj Ormož in Ptuj 39 tisoč kron, se je izkazalo kot izvrstno. Na vprašanje, katero sem stavil jaz in par drugih deželnih poslancev (kakor Ornig, Stieger itd.) glede te zadeve v deželni zbornici, začela se je ta s to zadevo zopet pečati. A vse

je zopet ostalo pri starem zavoljo obstrukcije in mi zgubimo zopet eno leto. In ako poplavi v prihodnjem letu Pesnica zopet pesniško dolino in mi zopet ne bomo imeli sena in krme, potem se nam je treba za to slovenskemu poslancu Robiču in hofratu Ploju in njegovim tovarišem zahvaliti. (Glasni klici: „pfui, pfui!“) Ravno tako se godi tudi glede regulacije Drave, katera je tudi neobhodno potrebna. Zato je hotela dežela dovoliti 58 tisoč kron, ravno isto svoto bi bila morala dovoliti država. Tudi ta postava se ni sklenila radi obstrukcije, s katero so hoteli voditelji Slovencev, kakor Robič, Ploj in Žičkar pokazati svojo moč. Grozovitna je toraj trditev klerikalnih lističev, da nemški deželni poslanci ničesar nočejo storiti za Spodnji Štajer. Človek si ne more ničesar bolj frivolnega (prišernega) izmisliti, kakor je bila obstrukcija slovenskih deželnih poslancev, in glasovanje z imeni, glede predlog v katerih se je šlo samo za povikšanje tega ali družega deželnega izdavka za znesek dveh kron. Samo čas so hoteli ti gospodje potratiti in potem kričijo, da nemški poslanci nočejo delati! Ker vso delo v zbornici sedaj miruje, bodejo se porabile takozvane redne izdaje, vse subventije (podpore) pa bodejo izostale. Ti ljudje, ki obstruirajo, nimajo o gospodarstveni sili in težnji niti ne pojma. Njim ni za blagor ljudstva, njim je samo za vlado! Dobiček in korist lastne njihove stranke jim je ljubši, kakor blagor ljudstva. Da je nemška večina deželnega zbora pravična, kaže to dejstvo, da se je dovolilo za slovensko dijaško kuhinjo v Mariboru 800 K, v Ptuj 600 K za vsa nemška vzgojevališča, kakor dijaške dome in višja vzgojevališča za dekleta pa samo 13 tisoč kron. Za slovenske meščanske šole, ki itak ne bi mogle obstati, se seveda nemški poslanci ne morejo navduševati. Sicer pa so pokazali slovenski agitatorji sami, kolike važnosti je, da se slovenska deca podučuje tudi v nemškem jeziku s tem, da dajejo svojo deco v nemške šole celo v nemško cesarstvo. Ti slovenski agitatorji želijo samo to, da bi kolikor mogoče delj časa zabranili slovenskemu ljudstvu znanje nemškega jezika, toraj občevanje z Nemci, ker samo tako dolgo jim je mogoče, da lovijo v vodi, ki so si jo sami skalili, za sebe ribe, dokler ostane ljudstvo v nevedi in dokler mu ni mogoče občevati z nemškim narodom. (Glasno priznavanje od strani zborovalcev sledi tem besedam).

Na to nastopi slovenski socijalni demokrat Vidmar iz Maribora. (Še prej, ko se je volil predsednik zborovanja, povdarjal je socijalni demokrat Muhitsch, v imenu navzočih drugov, da se ti vdeležijo sicer zborovanja, da so p r o t i obstrukciji slovenskih deželnih poslancev, da pa ne bodejo glasovali ne za resolucijo tega zborovanja in tudi ne proti njej). Vidmar govori slovenski in povdarja, da je Slovenec, da nikakor ne more in noče reči, da bi bil Nемец! Govornik ostro napada klerikalce in povdarja, da je nujna potreba za Slovence, da se učijo drugega, toraj nemškega deželnega jezika, ker je ta jezik za Slovence ravno tako potreben, kakor vsakdanji kruh. Zakaj vsi politični hujskači, vsi, posebno duhovščina znajo prav

dobro nemški, ti samo nočejo, da bi delavec in kmet znal tudi nemški. (Ploskanje in klici odobravanja od strani večih zborovalcev sledijo tem besedam.) Ako bi bilo klerikalcem zares za blagor ljudstva, potem bi skrbeli v prvi vrstizi za šole in sicer za ljudske šole. Proti zahtevi meščanske šole govornik ni, a vendar povdarja da bi bila meščanska šola s samo slovenskim podukom brez pomena, ako se bi taka šola Slovincem dovolila, moralo bi se v njej podučevati tudi v nemškem jeziku. Na to opisuje govornik za ljudstvo škodljivo delovanje klerikalcev in omeni tudi njih prizadevanje spraviti v slovenje-bistričkem in mariborškem okraju svojega kandidata v deželni zbor. „Klerikalci so celo molili za svojega kandidata, a vendar je zmagal Stiger“, tako vsklikne govornik, „toraj je gotovo, da pri Bogu ali ne velja molitev ničesar, ali da Bog noče klerikalcev! Ker pa pri Bogu velja gotovo molitev, potem je očitvidno, da Bog ne mara klerikalcev!“ — Na to zopet napada govornik ostro klerikalce, ki zlorablajo vero v politično agitacijo. „To, kar klerikalci počenjajo, to ni več nauk Kristusov, tako vsklikne govornik, „in ako bi Kristus danes prišel ne bi nagnal iz svetišča socijalnih demokratov, pač pa bi nagnal iz njega gotovo vse klerikalce. Teh kač se morajo otresti delavci in kmetje, potem še le jim je upati boljše bodočnosti in proti tem se morajo bojevati tem bolj, ker postaja nevarnost preteča njim od te strani vsak dan večja!“ (Govornik je povzročil s svojim predavanjem občno navdušenje in dolgotrajno ploskanje poslušalcev je sledilo njegovim besedam). Radi pomanjkanja prostora priobčimo nadaljevanje tega zanimivega shoda v prihodnji številki, tu le naj sledi samo še rezolucija, ki se je soglasno sprejela. Več kakor tisoč zborovalcev je bilo za rezolucijo, proti njej samo eden zborovalcev: Rezolucija se je glasila: Zborovalci sebrani na občnem shodu, ki se vrši dne 18. decembra 1904 v Mariboru, v prostorih g. Götza in ki je obiskovan od zastopnikov skoraj iz vseh spodnještajerskih krajev, izrekajo slovenskim deželnim poslancem svojo nezaupnico. Zborovalci najostreje obsojajo počenjanje teh poslancev in zahtevajo od njih, da ne motijo več dela v deželnem zboru, ko se bode ta zopet sklical. To zahtevanje je tem bolj utemeljeno, ker je večina predlog, ki se bi morale v deželnem zboru staviti, kakor na primer predloge glede regulacije Pesnice, glede podpor po uimah poškodovanih posestnikov in glede brezobrestnih posojil največje važnosti ravno za slovensko ljudstvo. Tudi predloge glede uravnave plačila uradnikov, glede odškodnine deželnih delavcev in njih oskrbovanja v starosti so jako važne in se ne smejo nadalje odlagati. Zato je zahtevanje zborovalcev opravičeno.

Spodnještajerske novice.

Našim cenjenim, pridnim sodelovalcem in naročnikom izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo za sodelovanje v preteklem letu. Ob enem izrečemo vsem, ki so nam poslali voščila k praznikom in za novo leto najiskrenejšo zahvalo.

Mi smo se srčno veselili, ko smo jih dobili, ker smo sprevideli, da je toliko vrlih mož pripoznalo naš trud in naše delo. Tem ložje bomo še z večjim navdušenjem postopali v prihodnjem letu in se potezovali s vso odločnostjo za Vaš blagor, napredek, resnico in duševno prostost!

Kmetje, volilci, pozor!! Oprati se hočejo, namreč slovenski deželni poslanci, ki so dne 18. t. m. doživeli velikansko obsodbo v Mariboru, za to so sklicali v Maribor v „Narodni dom“ — (zakaj pa ravno tje?) na dne 27. t. m. svoj shod. Kmetje, naprednjaki obiščite ta shod, prečitajte naš članek „Obsojeni“ in povejte političnim Vašim komedijantom, kako se Vam slabo godi in kaj zahtevate od njih.

Lepi pes, najbrž lovski pes je priletel k posestniku J. Žuranu pri Sv. Barbari v Halozah. Pes je srednje velikosti, z dolgim repom (na koncu je rep bel) z velikimi ušesi. Pes je rujave barve, na prsih in na desnem vratu bel. Noge so do polovice bele. Lastnik naj gre ali pa pošlje po psa, k omenjenemu posestniku.

V Ptujju je polagal kučijaš tukajšnjega trgovca g. Jurca 31 letni Franc Solina, doma iz Klenovnika na Hrvaškem konjem. Pri tem ga je udarilo z nogo žrebe tako v trebuh, da so ga morali odpeljati v tukajšno bolnišnico. Solina je v noči od 20. do 21. tega meseca vsled tega udarca umrl.

Vloven ptiček. Neki Alojz Rukla, bajtarjev sin iz Kicarja in postopač prve vrste se je iskal od žandarmerije in policije uže od leta 1901 s takozvanim iskalnim listom, ker je obdolžen zločina tatvine. Mestni policaj Marinz je spoznal ptička pred par dnevi v našem mestu, ga aretoval in izročil roki pravice.

„**Domovina**“ piše, da je sodnijsko dokazano, da je bil morilec Muršec sodelovalec in sotrudnik „Štajerca.“ Tu le odgovor: Ta trditev je debela laž in pisec dotičnih vrst je nesramen obrekovalec in lažnjivec! Uredniče, toži, če se upaš in se ne bojiš regimentnega poraza in dolgega nosa!

Haloze. Leskovški konzum je popolnoma — fuč! Vse so razprodali, do zadnjega žreblja, ostalo je samo še par štelaz. Farška trgovina je morala ponehati, čeprav se je prodajalo v njej prav fletno tudi žganje. Pa seveda to žganje kmetom ni bilo nevarno, ker je bilo iz farške grajzlarije in je imelo potem najbrž svoj poseben „žegen!“ — Farška grajzlarija pri svetem Vidu tudi prodaje prav pridno šnopš, ta šnopš pa še ima najbrž več žegna v sebi, ker se prodaje tik farne cirkve, ravno pred farnim križem, na pokopališču nekdanjih faranov! Fihpos, no, kdo skrbi za pijančevanje bolj kakor tvoji angelsko čisti kutarji?

„**Gospodarju**“ smo zares jako hvaležni, da nam je do vinarja priračunal koliko pride na vsakega prebivalca v spodnještajerskih mestih dolga. Da pa trdi ta cunja, da so zakrivili ta dolg mestjanski občinski odborniki, „nemčurje“ jih imenuje ta cunja, je to zopet lumparija. Gospodar znabiti bi ti bili kmečki čitatelji bolj hvaležni, ako bi jim bil razložil, kako je

to, da se je nakopičilo pri ptujskem okrajnem zastopu, ki je bil zadnje leta v prvaških rokah toliko dolga? Razložil bi tudi bil lahko, kako da se je pod prvaškim nadzorstvom kradel pri celjskem prvaškem okrajnem zastopu denar ubogih slovenskih kmetov?

Umor. Dne 21. t. m. so obiskovali neki Janez Levičnik, oženjeni 31-letni posestnik iz Sel in njegova brata Andrej in Ignac iz Tržca pri Ptuju in neki Oswald Strafela iz Zabovc ptujski mestni sejem. Tem se je pridružil tudi Andraž Levičnik, sorodnik Janeza Levičnik, tudi iz Tržca. Vseh pet je popivalo celi popoldan složno in sicer temeljito. Pili so kot pristni klerikalci seveda šnops, kojega so izpili 7 litrov! Ko so ga imeli dovolj, šli so v neko tukajšno slovensko-klerikalno krčmo. Ko se jim ni dala pijača, začeli so razgrajati, tako, da se je moralo poslati po mestno policijo. Ko je ta prišla na licu mesta, odbežali so razgrajachi iz mesta leteč po cesti proti Budini. Ker mestna policija nima pravice, da bi jih aretovala razven mestajim tudi nisledila. Pijanci so se nato med seboj sprli in pričel se je tepež. Kot glavno orožje se je rabil nož. Pri tem pretepu je bil prvo imenovani Janez Levičnik umorjen. nasprotnik njegov ime še ni znano — mu je prerezal glavno žilo na vratu, Oswald Strafela je bil težko telesno poškodovan in leži sedaj v tukajšnji bolnišči, Andraža in Ignaca Levičnik, ter tudi težko ranjenega Andraža Levičnik pa že ima sodnija pod ključem. Tudi ženo zadnjega so zaprli. — Kaj, ali je temu tudi „Štajerc“ kriv? Vsi ti imenovani so bili namreč strastni klerikalci, vsi privrženci farških cunj namreč „Gospodarja“ in „Naš Doma.“ Dokaz za to trditev in daljno poročilo o tem umoru priobčimo prihodnjič.

Grozna nesreča. Dne 16. t. m. se je hotel Jernej Frangeš, krojač in posestnik iz Ptujске gore peljati na vozičku (koleselnu) na železniško postajo Sternthal. Ko se pripelja pred gostilno gospe Jagodič na Ptujski gori, splaši se mu konj, voziček se zaleti v neki kamen in Frangeš pade tako nesrečno raz vozička, da je bil na mestu mrtev. Frangeš je bil neustrašen naprednjak in naprednjaki z Ptujске gore zgubijo v njem vrlega tovariša. On je zapustil v najboljši dobi svojega življenja ta svet, za njim plaka pridna, zvesta mu žena in 5 otrok. Vrli naprednjak, ki te je poklicala grozna usoda v prerani grob, počivaj mirno, naj ti bode zemljica lahka!

Iz Ptuja. Povdarjamo še enkrat, da gospod Peitler uže od 1. novembra ni več pri nas uslužben, toraj tudi nima pravice sprejemati za nas člankov, inseratov in denarja za naročnine. Upravništvo.

Dva mlada roparja. V bližini Pragerhofa so najšli pred kratkim delavci, ki so šli od dela domov ob 8 uri zvečer na potu v Gorice delavca Jožefa Gmeiner, vsega krvavega in brez zavesti ležečega tik pota. Zanesli so ga takoj v stanovanje njegovih starišev, kjer so mu rane izprali in zavezali. Gmeiner je bil na grozovit način ranjen. Po preiskavi se je dognalo, da sta Gmeinerja napadla dva fantalina, želeč ga umoriti in oropati. Gmeiner se je branil a

vendar je bil premagan in oropan za svoj tedenski zaslužek, namreč za 8 kron 71 vinarjev. Roparja tudi fabrična delavca sta ga ranila na večih krajih, posebno na glavi. Zbila sta mu tudi zobe. Eden ropar, Jože Soršek je star 16 let, drugi Franc Malej je star še le komaj 15 let in glej — to je vredno, da si zapomnimo, da sta bila Malej in Soršek navdušena klerikalca in pridna čitatelja „Slovenskega Gospodarja!“ „Gospodar“ kdo je kriv? Ali se spominjate na naš zadnji uvodni članek? Kdor ga ni bral, naj ga bere, kdor ga je bral naj o njem pri-mišljuje!

Z žandarmom ni hotel iti. Prejšni mesec je pri-jela roka pravice v bližini Rogatca tri tate in jih izročila tamošni c. k. sodniji. Te dni bi se bili morali izročiti vsi trije okrožni sodniji v Celju. Dan poprej se jim je to naznanilo. Ko pride žandarm drugi dan po tate, sta bila v kajhi samo dva tata navzoča, tretji pa je podrl peč in jo odkuril skozi dimnik na prosto. Ko je žandarm izročil ostala dva tata celjskemu okrožnemu sodišču, javil se je pri istem tudi ubežni tretji tat. Bil je ves črn in razcapan. Poprej ko se je javil, napil si je z žganjem do dobra „korajže“, tako da je le jeclaje zamogel povedati, kdo da je in kaj hoče. Na vprašanje zakaj je pobegnil, je rekel: „Z žandarmi ne grem po cesti ali po ulici, pa ne grem! Nigdar ne!“ V Celju so za to poskrbeli, da se ta ptiček, ki je bil že večkrat kaznovan, ne bode v bodoče sprehajal tam, kjer se bi njemu poljubilo.

Radi ponesrečenega sina kaznovan. Koncem prejšnjega meseca pustil je posestnik Jožef Pučnik iz Ponkve pri Celju od nekega Martina Novak popravl-jati svoj studenec. Ko je gospodar izročil delo ime-novanemu Novaku opozoril ga je na to, da je stu-denčna vrv (štrik) poškodovana in mu je naročil, naj pazi, da se ne prigodi kaka nesreča. Novak pa je trdil, da je vrv popolnoma porabljava in je pričel z delom. Ko so spravili vedrico že parkrat napoljeno s kamenjem v studenec, stopil je 25 letni Franc Novak, ki je pomagal svojemu očetu pri delu, v vedrico, da bi tako tudi njega spustili v studenec. Pri tem se je vrv začela sukati. Kar naenkrat so zaslišali grozen krik, vrv se je bila namreč pretrgala in Franc Novak je padel v studenec. Pri tem padcu se je tako težko poškodoval, da je drugi dan vsled tega umrl. Njegov oče Martin Novak, ki je zgubil se svo-jim sinom pridnega in delavnega pomagača, tako-rekoč vso upanje svoje starosti, se je moral dne 9. tega meseca zagovarjati še povrh pred okrožnim sodiščem v Celju, češ, da je se svojo malomarnostjo povzročil smrt svojega sina. Sodišče ga je spoznalo krivega in ga je obsodilo v dvamesečni strogi zapor. Pazite pri vaših opravilih!

Ponesrečil na lovu. Dne 1. t. m. bil je g. Leopold Hofer, posestnik iz Št. Ilja v občini Št. Vid nad Valdekom na lovu. Ob pol 10 uri predpoldan strelil je na lisico, katere pa ni popolnoma zadel, tako da se je sicer prevrgla a še vendar hotela od-bežati. G. Hofer nato priskoči k lisici, da mu ne bi

nišla, pograbi puško za cevi in udari lisico po glavi. Ena cev puške bila še je nabita. Ko vdari lisico še vdruči, se puška sproži in strel ga zadene v trebuh. G. Hoferja so pripeljali težko ranjenega ob pol eni uri na dom. Seveda so poslali takoj po zdravnika a ni bilo več pomoči! G. Hofer je ob 1/26 uri zvečer umrl. G. Hofer je bil ud okrajnega zastopa v Slovenjem Gracu in vsak, ki je poznal tega poštenjaka od pet do glave, žaluje sedaj ob prerani gomili moža, ki je bil priljubljen in postrežljiv tako, kakor jih je malo. G. Hofer je bil z dušo in telesom naprednjak, in naprednjaki v Št. Ilju zgubije v njem neustrašnega vodja in boritelja, ki je bil tamošnjim klerikalcem trn v peti. Vsled svoje odkritosrčnosti in vsled svojega neustrašenega nastopanja je imel seveda tudi mnogo sovražnikov a vselej je Hofer rad vsakomur odpustil, čeprav se je njemu zgodila nešteto krat krivica. Kako priljubljen je bil g. Hofer v svojem okraju, pokazal je očitno njegov pogreb, katerega se je vdeležila ogromna množica ljudstva vseh slojev. Tudi veliko Slovenjegračanjev je prišlo k pogrebu. Možki pevski zbor iz Slovenjega-Graca zapel je ob grobu lepo pesem žalostinko. Naprednjake Št. Ilja obžalujemo srčno, da jih je zadela tako občutljiva izguba, povdarjamo pa jim to, da bode za g. Hoferja v največjo čast in v trajen spomin, ako delujejo v njegovem smislu, ako se oklenejo z navdušenjem njegovih idej napredka. Potem bodejo tudi ložje prinašali trpki udarec usode, potem bode g. Hoferju — kar je naša iskrena želja — zares zemljica lahka!

Dopisi.

Ptujska gora. Glede novih naših občinskih volitev so začeli že klerikalci, prav pridno agitirati, naprednjaki posnemamo njih, da nas ne prevarijo, ker jih itak že poznamo. Ptujska Gora ne sme in ne sme biti pod farškim jarmom! Živel napredek. Volilci na noge!

Gornja Radgona 15. decembra 1904. Danes so lovci zbrani na jako imenitnem lovu pri gospodu Schroll-u v Kapeli darovali šoli na Ščavnici 10 K. Bili so sami naprednjaki, kateri imajo oliko ljudstva ne na jeziku, ampak v srci. Taki čini so posnemanja vredni in Bog daj, da bi se več takih dobrotnikov nahajalo na svetu.

Iz Ljutomera. Predzadnjo soboto precej pozno na večer so prišli s o k o l i nadučitelj France Schneider, Vukov Rudek, učitelj Hans Karba in urar Martinek Čagran v gostilno in žganjarijo gospe Turman v Ljutomeru na glavnem trgu, precej natrkani. Ko je pa prišlo njihovo navdušenje do vrhunca so prepevali znano pesem „Die Wacht am Rhein“. Po končanju te pesmi pa je predaval in kvasil nekaj Hans Karba in konečno je sestavil resolucijo na naučno ministerstvo, v kateri je zahteval slovensko univerzo v Stročjivasi. Res kaj pametnega! Učiteljev naloga je, da otroke dobro podučujejo in njim dobre zglede dava-

jo, ne pa, da pijančevajo cele noči po žganjarajah. Prijatelj sokola.

Železnike na Gorenjskem. Tukaj se je zgodila pred kratkim po najklučbi nesreča. Gospod A. Smech, oskrbnik pri tukajšnjem veleposestniku g. Novaku je imel opravke pri nekem električnem stroju. Stroj mu je pograbil roko in mu odrezal na njej en prst, dva pa mu je močno ranil. Pri tej nesreči so se pokazali zopet železniški zagrizjenci v pravi luči. Veselili so se te nesreče prav po svojem. Znabiti jim to pošteno veselje malo zagrenim, ako jim povem, da je g. Smechu roka že skoraj popolnoma zacelila in da dobi on lepo svoto denarja, ker je bil zavarovan. Kdor se veseli pri nesreči svojega bližnjega, ta je podel človek, sploh pa tudi jako nepremišljen, ker ne pomisli, da tudi njega dnes ali jutri lahko zadene nesreča.

Nova cerkev v Halozah. Dragi „Štajerc,“ v tvoji predzadnji številki si pisal tudi o našem vsegamogočnem učitelju Kaučiču in kako mu je zmešala zadnja volitev v deželni zbor hišni red. Dobro tako! Ker sem oče večih otrok, izmed katerih še jih obišče par šolo, hočem ti naznaniti še nekaj več o Kaučiču. Najprvič bi se spodobilo, da bi gospod nadučitelj vodil otroke, ki grejo k prvemu svetemu obhajilu osebno v cerkev, ne pa, da se mešajo ti otroci brez voditelja okrog cerkve, kakor kaka čreda ovac na paši. Ali se Kaučič morda cerkve boji? Mogoče! Saj ga tudi ni bilo blizu, ko se je pred časom obhajalo tudi pri nas takozvano sveto leto. Brezštevilno ljudstvo je tedaj obiskalo našo cerkev, tudi šolarji so prišli po parih v cerkev, a o Kaučiču pri vseh teh opravilih ni bilo ne sluha, ne duha! Ali je morda protestant? O gospodu nadučitelju pri Sv. Duhu Kaučič vedno pravi, da ga ne more videti, ker ta vrli gospod v svojem treznem mišljenju ne sovraži Nemcev, in ker ima po Kaučičevem mnenju strašansko napako, češ, da je liberalec? — Veš, kaj „Štajerc,“ jaz kot oče svojih otrok, bi si želel, da bi tudi Kaučič postal tak liberalec, kakor je gospod nadučitelj pri sv. Duhu. Ta gospod vedno spremlja svojo šolsko mladino v cerkev, vedno se udeleži s svojo izročeno mu mladino cerkvenih procesij itd. in podučuje prav temeljito svojo deco, povdarjajoč njej nešteto krat, da bi morala ubogati stariše in da bi morala ne le delati in se pridno učiti, temveč tudi moliti! To mi je ležalo na srci in prosim te „Štajerc,“ priobči to, da bode svet vedel tudi, kak kato-liški učitelj je naš Kaučič. — Skrben oče.

(Opomba urednišna: Naše mnenje je: Stokrat boljši, stokrat vestnejši je pošten liberalec, kakor pa potuhnjen klerikalec. Z zadnjo to besedo pa nikakor ne nazivljamo gospoda Kaučiča, ne, Bog ne daj, radi tega pa še celo ne, ker se bojimo, da bi nas zatožil Vašemu kaplanu, ki je tudi prav pridni agitator in katerega pokrtačimo na skorem, ko odpremo zopet enkrat našo „črno škatljo,“ v katerej shranjujemo najfinejše farške zanimivosti!)

Razne stvari.

Ustrelil je v Gracu neki bivši častnik (oficir) z imenom Karl Küssl svojo nekdanjo ljubico, hči nekega profesorja, Leontino Traunwieser. Küssl je moral zapustiti radi dolgov svojo častniško službo in radi tega ni za njega maralo več imenovano dekle. Dne 8. t. m. je bil v takozvani „Industriehalle“ v Gracu koncert, katerega se je vdeležila tudi Traunwieser, se svojo materjo. Küssl je prišel h koncertu in se vsedel tik svoje nekdanje ljubice. Ko ga je ta zapazila, je takoj vstala in je hotela oditi. Küssl pa je potegnil iz žepa revolver in je dvakrat strelil na deklico, ki se je takoj zgrudila mrtva na tla. Morilca je nato občinstvo prijelo in ga izročilo policiji.

Zajec velikan. Na lovu grajščine Smilkem so zadnje dni ustrelili zajca ki je bil stegnjen 1 meter 20 cm. dolg in je tehtal 8 kilogramov. Star je bil kakih 10 let.

Dvojno srce in povrh še dve rebri več kakor vsak človek ima, kakor poročajo angleški listi neki 23 letni mož z imenom Madžijo iz Leče v Italiji. Eno srce ima na desni strani prs, eno na levi. Desno srce je zdravo med tem ko levo boleha. Neki ameriški muzej je obljubil Madžiji za njegovo truplo — seveda po smrti — 32 tisoč kron. Od te svote se mu bode polovica takoj izplačala, polovica pa še le tedaj, ako doseže Madžijo 45 leto svoje starosti.

Psovka „nemčur“, katero rabijo kaj radi prvaški in klerikalni poštenjakoviči je po nedavni razsodbi celjskega okrožnega sodišča razžaljiva. Kdor jo toraj rabi se na zahtevanje razžaljenega kaznuje!

Pesjo prijateljstvo. V Reichenau ima neki pek dva psa, katera vozita že več let skupaj pecivo. Med njima je nastalo s časom nekako prijateljstvo, katero se je v zadnjih dneh izkazalo prav izvrstno. Nekega popoldna sta bila psa namreč brez „službe“ in šla sta skupaj na „sprehod“ v bližnji gozd. Ko ju zvečer in tudi drugi dan ni bilo nazaj, šli so nju iskat. In glej, našli so enega psa zadržanega v zajniki, ki so jo nastavili tatinski lovci za divjačino. Tovariš njegov pa je stal pri njem in glasno lajal, ter tako klical ljudi na pomoč.

Deželni zbor štajerski je sklican zopet na dan 28. t. m. Bomo videli, ali je slovenskim poslancem za delo ali ne. Bomo videli ali bodejo nadaljevali brezvestno svojo obstrukcijo!

V ogrski državni zbornici so se vršili v zadnjih sejah velikanski škandali. Poslanci manjšine, ki tudi tam obstruirajo napadli so novo vpeljano stražo zbornice, jo pretepli, potem razbili več miz in stolov. Državna zbornica bode najbrž razpuščena in se bo dejejo razpisale nove volitve.

Fini obed. Na kitajskem je potoval svoj čas neki Anglež. Slučajno je prišel tudi v veliko kitajsko mesto Kogkong. Neki visoki uradnik tega mesta ga je povabil na kosilo. Anglež je jedel z izvrstnim tekom, posebno mu je ugajala mastna, lepa rumena pečenka. Kar naenkrat pa mu šine v glavo neprijetna misel: Kaj ko bi bila to — mačka? Slišal je

namreč, da Kitajci posebno radi jedo mačke. Zato je sklenil povprašati. Toda Anglež ni znal besedice kitajskega jezika in visoki kitajski uradnik pa niti besedice angleški. Zato pokaže Anglež s prstom na pečenko in vpraša: „miau, miau?“ Kitajec pa hitro odkima z glavo in reče: „vou, vou, vou!“ Bila je namreč pasja pečenka.

„Proč od Graca“ tako kriče vedno in vedno štajerski in krajnski prvaki, seveda želec združiti Spodnji-Štajer z blaženo k krajnsko deželo, ki ima mnogo več plačil, kakor Štajerska. Glejte jih, kako se drže ti gospodje sami svojega gesla! Prvak Ivan Hribar in prvaški poslanec dohtar Tavčar, kupila sta grajščino Hornegg v bližini Graca za okroglih 410 tisoč svetlih kron. Glej, glej, kako toraj silijo ti gospodje k Gracu. Ubogi kmetje pa bi se naj ravnali po vsiljenem jim geslu „proč od Graca“, seveda da nebi imeli priložnosti opazovati prvaških grajščin, katere so ti gospodje „zaslužili“ z „osrečevanjem“ svojega roda!

Deset zapovedi uma in srca. Sledečih deset zapovedi priporoča občinski odbor glavnega francoskega mesta Pariza učencem javnih šol: 1. Ljubi svoje sosolce, ker bodejo ti sotrudniki tvojega dela v življenju! 2. Ljubi poduk, ki je duševna tvoja hrana; bodi hvaležen napram tvojim učiteljem tako, kakor da bi bili tvoji stariši! 3. Blagoslovi tvoje vsakdajno delo s tem, da dovršiš vsak dan še povrh vsaj eno dobro in koristno opravilo! 4. Spoštuj poštene ljudi, čislaj vsakogar a ne vklanaj se nikomur! 5. Ne sovraži in razžali svojega bližnjega; ne maščuj se, toda brani svoje pravice in zoperstavi se vsaki samovolji! 6. Ne bodi bojzljiv! Brani tiste, ki se vsled svojih slabih telesnih moči ne morejo braniti in ljubi pravičnost! 7. Pomisli, da je mati vsega dobrega delo! Kdor uživa življenje brez dela, ta krade delavcem kruh! 8. Opazuj in misli, da bodeš zvedel resnico! Ne veruj ničesar, kar je v nasprotstvu z razumom! Ne slepi niti samega sebe, niti drugih! 9. Ne imenuj dobrega državljana tistega, ki sovraži druge narode in ki si želi vojsko, ker vojske so ostanki iz za divjih, temnih časov! 10. Prizadevaj si pripomagati k temu, da bodejo enkrat živeli vsi ljudje kot bratje srečni, mirni in složni! — — In take krasne nauke priporoča glavno mesto države, ki se je od klerikalcev nedavno proglasila kot „prokleta država“, ker nje ljudstvo noče tuliti z hujskajočimi, klerikalnimi volkovi!

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Nekaj o klanju svinj. Štiri tedne pred klanjem ne sme svinja dobiti več nobene soli, ker se drugače raztrgajo čreva, ko jih nadevljemo z mesom. Dan pred klanjem smemo svinjo pitati le z nekoliko in še to tanko pičo (klajo), s tem si orehčamo snaženje čreves. Če le mogoče koljimo vsikdar popoldne in podelajmo shlajeno meso še le drugi dan. Ako ko-

ljem v hudem mrazu, je meso in maščoba dosti bolj trpežna. Kar se tiče snaženja čreves, je to tako važno delo, da bi istega nobena gospodinja ne smela prepustiti mesarju samemu ali pa uslužbencem. Dokler so čreva še topla, potegniti je z njih maščobo, potem spustiti iz njih vsebino. Ko se je to zgodilo, vlij v nje mlačne, a ne prevroče vode, da jih izplakneš. Na to jih obrni in žlezo odstrani s poostrenim lesom. Pri tem delu se morajo čreva večkrat pomočiti z malo osoljeno mlačno vodo. Priprosto sredstvo, da se odstrani od čreva vsak duh, je hipermanganokisli kalij (Hypermangansures Kali), ki ga dobiš v vsaki lekarni (apoteki) dovolj za par novčičev. Za to se vzame tolika skleda, da imajo čreva v njej dovolj prostora, in se napolni z mrzlo vodo. V to vodo se vrže nekoliko (n. pr. pol male žličice) imenovane sredstva. Ko je postala voda malo rudeča, moraš djasti v njo čreva in jih pustiti v tej vodi kakih 20 minut. Predno čreva nadevlejš, moraš jih seveda potem izplakniti z mlačno vodo.

Da se divjačina dolgo ohrani (če treba, tudi na tedne), naj se na poljubno velike kose razreže, dobro osoli, s slanino pretika (špika), s klinčki in čebulnimi koščeki nasadi ter v masti malo oprazi. Nato se denejo kosi v lonec, med nje pa celi poper, narezana čebula, frišne brinjeve jagode, malo citrone in nekaj soli, ter polijejo s pivnim jesihom (Bieressig), kateremu je polovica vode primešana, povrh pa na prst debelo z ledvično mastjo.

Varujmo našo perutnino v sedanjem zimskem času pred mrazom. Daje naj se ji v jutro topla piča, ne premrzla voda, in v prav hudem mrazu naj se še celo zrnje, ki je perutnini namenjeno, nekoliko segreje. Nekateri neusmiljeni ljudje imajo perutnino čez zimo v malih, tesnih kurnikih, ki niso veliko večji od kletke, zapreto, kar dela ubogim živalim veliko trpljenja. Ako se zamore perutnina čez zimo bolje gibati in razbrskavati, začne mnogo popreje jajca nesti, kakor, če je v tesnem prostoru zaprta. Tudi mraz jej močno škoduje.

Naročnikom. Prosimo, da pravočasno naznanite naročbo, da se Vam od novega leta naprej takoj list lahko redno odpošilja. Vašim nasprotnikom, ki obrekujejo naš list, dajte naprednjaški odgovor in jim recite naj berejo farške cunje sami. Sodelujte z nami in to storite najložje s tem, da nam pridobite novih naročnikov. Vsaki naročnik naj si stavi to nalogo, da bode pridobil v prihodnjem letu vsaj enega novega naročnika. Kdor hoče list sprejeti, da si ga ogleda, temu ga pošljemo radovoljni na njegovo zahtevanje na ogled. Tisti naročniki, kateri imajo plačano naročnino do 1. januarja, naj ne pozabijo takoj naročnino ponoviti tudi za prihodnjo leto! Kdor se na novo naroči naj izrečno piše, da je novi naročnik, ker nam stem prihrani mnogo dela.

Loterijske številke.

Trst, dne 10. decembra: 44, 61, 34, 66, 71.
Gradec, dne 17. decembra: 56, 84, 9, 78, 48.

Pisma uredništva.

Gornja Polskava: O pridigi Vašega župnika pri priložnosti, ker mu nočemo zagreniti božičnih praznikov.

Milvankee v severni Ameriki: Zahvalujoč Vas za Vaš dopis Vam naznanjamo, da ga priobčimo v prihodnji številki. Za tokrat je prišel prepozno. Srčno pozdravljamo Vas in Vaše somisljenike z onkraj „velike mlake!“

Pohorski. Žalibog ni za rabo! Prosimo kaj družega!
Iz Vidma ob Savi. Hvala, pride kmalu na vrsto!
Pozdrav!

Sv. Andraž v Slov. gor. Žalibog ne moremo priobčiti. Pišite nam kaj družega bolj zanimivega o Vaših „Miklavžih“! —

Sv. Juri ob Taboru. J. Z. Od Vas nismo v zadnjem času nikakega pisma dobili! Plačano do 1. januarja 1905.
Pozdrav!

Mala Nedelja. Vaš izvrsten dopis priobčimo v prihodnji številki.

Loperčki in Humski občani. Brez podpisov, toraj ne moremo priobčiti ako ne pošljete podpisov. Prosimo za podpise! Imen seveda ne izdamo nigdar! Toraj ste brez skrbi!

Naprednjaki iz Maribora. Porabimo na skorem.

Sv. Trojica v Slov. gor. Priobčimo v 1. štef. v prihodnjem letu.

Stoperce. Priobčimo ko bode zadeva končana pri sodnji!

Na več vprašanj naših naročnikov odgovorimo tem potom. Zaostala naročnina se nam lahko vpošlje vsak dan in se bode od nas točno zabilježila v naših knjigah. Na zahtevanje odgovorimo z dopisnico, ako kdo želi vedeti, kako dolgo še traja njegova naročnina. Treba pa nam je poslati ali znamko (marko) ali dopisnico. Naročnino lahko ponovite vsaki dan in ni treba čakati na konec naročnine.

Najkoristnejša božična darila

50
SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI

ki so na prodaj samo
v trgovinah

SINGER CO.

DEL. DRUŽBA ZA ŠIVALNE STROJE

Maribor,
gosposke ulice štef. 24.

Vsak stroj

ima to
varstveno znamko

Postavljeno
SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI
zavarovano

Izjava!

Jaz Jožef Jelen, posestnik v Noršencih obžalujem, da sem brez vsacega vzroka v gostilni Marka Vaupotiča v Noršencih dne 27. novembra tega leta gospoda župana Jožefa Orniga iz Ptujja razžalil. Razžaljenega prosim tem potom za odpuščenje.

V Noršencih, dne 19. decembra 1904.

Jožef Jelen.

Proračun

tičoč se dohodkov in troškov ptujskega okrajnega zastopa v letu 1905.

rubrika	Dohodki	za leto	za leto	rubrika	troški	Predlo-	
		1904	1905			ženo	
		K	K			K	
1	Prebitek, ki se pričakuje iz poslovanja v letu 1904		3000		A. Izdavki za prejšnja leta in sicer:		
2	Na okrajnih dokladah je zaostalo v zadnjem letu .	10000		1	Primanklaj glasom računa za leto 1903 .	14809 K	
3	Mitnina borlskega (Ankenstein) mosta	5000	5000		Zaostali znesek za regulacijo Pesnice		
4	Premije ki jih izplača država in deželno zastopu za bike	249	249		v letu 1903	1400 „	
5	Zaostale deželne podpore za ceste I. vrste z odškodnino vred namenjeno cestnarjem	3000			V proračun za leto 1904 se je po pomoti vstavilo okrajnih doklad za leto 1903	10000 „	
6	Kot deželna podpora za ceste I. vrste se pričakuje z odškodnino vred namenjeno cestnarjem	5603	9600		V isti proračun (toraj za leto 1904) sprejel se je po pomoti na zaostalih podporah za ceste za leto 1903 znesek	3000 „	
7	Kot deželna podpora za ceste II. vrste se pričakuje	1000				29209 K	
8	Obresti od glavnega kapitala znašajo	400	400		Ostanek blagajnice glasom blagajnične knjige za l. 1903	2059 K	
9	Kupninski delež za vinograd znaša in sicer na kapilalu 400 K — v na obrestih od 1340 K po $4\frac{1}{2}\%$ 60 „ 30 „	478	460		V proračunu za l. 1904 pokriti primanjklaj blagajnice	5000 K 7059 „	
10	Za pesek in kot najemnina njiv se dobi	200	150			22150	
11	Kot najemnina za prejšno pisarno se dobi		500		B. Redni izdavki za leto 1905.		
	Toraj znašajo dohodki za leto 1905 .		19359		2	Pripomoček za deželni šolski zaklad in sicer 7% od 327635 K 70 v	22934
					3	Najemnina za pisarno	788
					4	Vzdrževanje okrajnih cest I. razreda	31806 K
					5	Vzdrževanje okrajnih cest II. razreda	40717 „
					6	Troški uprave	2700
					7	Plačilo okrajnega cestnega mojstra in dovoljena mu doklada	2100
					8	Potovalni troški in troški vpisovanja in sprejema projektov	500
					9	Davek (štibra)	30
					10	Odgoni oseb in drugi različni izdavki	500
					11	Regulacija Drave	8500
					12	Regulacija Pesnice kakor se je to v občni seji dne 29. julija 1902. l. sklenilo	2000
					13	Izmerenje okrajnih cest, sohe ki kažejo kilometre	600
					14	Izdavki tičoč se borlskega mosta in njegove mitnine	813
					15	Pripomoček za okrajni zaklad siromakov	2000
					16	Zgraditev okrajne ceste v Velovleku	21000 K
						Od te svote se odračuni $\frac{1}{3}$ podpore (subventije) in sicer 7000 K	
						potem zaklad za to zgraditev za leto 1904	8000 „ 15000 K
					17	Za popravlanje ceste v Okiču (I. sekcija)	4000
					18	Dovoljene podpore:	
						1. Gimnazijskemu dijaškemu podpornemu društvu	400 K
						2. Dijaški kuhinji	400 „
						3. Gimnaziji	1000 „
						4. Obrtni šoli	300 „
						5. trgovski šoli	200 „
						6. za premiranje in nakupovanje bikov	2000 „
						7. za nakupovanje svinj	600 „
						8. društvi za konjerejo	300 „
						9. Za učiteljske kandidate	1000 „
						10. Štipendij za mariborsko vinorejsko šolo	480 „
						11. Požarne vožnje	150 „
						12. Občinske ceste	2000 „
					19	Remuneracije	500
					20	Nepričakovani izdatki	1000
						Stroški znašajo toraj .	158522

Ako se toraj odračunijo od troškov . . . 158522 K dohodki 19359 „

potrebuje okrajni zastop . 139163 K

S pomnoženjem okrajnih doklad od 30. na 40. procent se dobi od svote 327635 K 70 vin. direktnega davka znesek 131054 K

Poplačanje primanjklaja v znesku 8109 K mora se odložiti v leto 1906 oziroma v leto 1906.

Okrajni odbor ptujski, dne 20. nov. 1904.

Načelnik:

Josef Ornig m. p.

Večje posestvo

v bližini mesta Ptuja je takoj na prodaj pod ugodnimi pogoji posestvo, ki meri 200 oralov (joh). Od teh 200 oralov je 30 oralov travnikov, na katerih se lahko trikrat na leto kosi. Drugo so njive in gozdi. Na posestvu je večja opekarna tudi močna voda. K posestvu spada tudi manjša gospočka hiša. Daljna pojasnila se dobijo pri **Dr. Augustu pl. Plachki**, odvetniku v Ptuju. 390

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat možnjček, 1 žepni nožič z pri-

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti 1128

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precisna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen možnjček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4 dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 26 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštneemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica **P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.** NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Dve posestvi.

katerih vsaka meri 6 do 7 oralov (joh), se takoj prodajo pod jako ugodnimi pogoji. Posestvi obstoje iz polja, sadunosnikov in vinogradov. Na posestvih stoji zidani hiši in zidana gospodarska poslopja. Vse krito z opeko (ciglom) in v najboljšem stanju. Oddaljeni ste posestvi kake pol ure od Maribora. Vsako posestvo velja 3000 goldinarjev. Ako se posestvi ne izplačate v gotovini, treba je plačati kot obresti kupnine 4 1/2 procentov. Več se zve pri gosp. **Vinz. Kus, Marburg Herren-gasse 40.** 411

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlate z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico **Ch. Jungwirth, Krakau A/14.** 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Željijo se kupiti

koli (štange) za hmel in sicer že osnaženi ali pa še neosnaženi. Dolgi morajo biti najmanj 7 metrov. Postavili je te kole do železniške postaje Celje. Ponudbe s cenami naj se pošljejo pod naslovom (adresom): **Karl Lasz, Forstthof bei Cilli.** 398

Resna ženitna ponudba

31 let star trgovec se hoče oženiti s kakim poštenim dekletom poštene hiše. Starost: 20 do 25 let. Dote naj bi imela vsaj 500 do 800 goldinarjev. Resne ponudbe naj se pošljejo pod naslovom „500 poste restante, Rogatec.“ 396

Kmetija

ki meri 20 oralov (joh) z dobrim in lepim lesom (gozdom), z domačim mlinom, se radi preselite iz proste roke prodaja. Zemljišče leži v lepem kraju proti solnčni strani ter je prav rodovitno. Več pove lastnik **Jurij Kranjc** v št. Jakobskem dolu h. št. 60 pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 403

Gostilna

ob glavni cesti v bližini Maribora z lepim zemljiščem in družinskim poslopjem se radi družinskih razmer takoj iz proste roke prodaja. Na posestvu je vknjiženih 6400 kron, toraj je treba le malo plačati v gotovini. Daljna pojasnila daje: **Janez Schneider, Marburg, Bergstrasse št. 5.** 404

Prodajalka, 434

pridna in poštena, potem učenka se takoj sprejmete v trgovino z mešanim blagom. Naslov (adres) je: **Katarina Blodnik** v Leskovcu pri Ptuju.

Posestvo

je takoj za prodati! Cena 1200 goldinarjev. Posestvo bi bilo najbolj primerno za kakega rokodelca, ker je tik glavne ceste in v farne cerkve. Posestvo leži v bližini mesta. Naslov (adres) posestnice je **Antonija Mekličar, v Hajdinju št. 43.** 423

Lepo posestvo

se takoj prodaja. Posestvo meri 60 oralov, na njem je mnogo lepega in rodovitnega sadnega drevja. Polje, travniki in gozdi so v najboljšem stanju. Hiša in gospodarska poslopja so tudi v najboljšem stanju in zidana. Kdor hoče kupiti, naj se oglasi pri lastniku **A. Hlufnik** v Libeliški gori (pošta Leifling), Spodnje Koroško. 430

Lepi lovski pes

1 leto star, izvrstnega plemena se takoj odda od **g. Jenica** v Konjicah (Gonobitz). Cena 30 kron.

Kovaški pomočnik

izvrsten, izurjen in močen delavec več slovenskega in nemškega jezika bi rad stopil v večjo kovačijo. Naslov pove „**Štajerc**.“ 432

Lepa, novozidana hiša

z večimi stanovanji, kake četrt ure od Maribora oddaljena se takoj pod ugodnimi pogoji prodaja. K hiši spada tudi gospodarsko poslopje, vrt za zelenjavo in njiva. Dalna pojasnila daje **Fr. Neudauer**, posestnik v zgornjem Pobrežju pri Mariboru, Dammgasse št. 219. 427

Resna ženitna ponudba

25 letni natakar se hoče oženiti na kako večjo gospodarstvo v kako večjo krčmo ali trgovino. Premoženja ima 2000 kron. Po stariših dobi še 3000 kron. Dekle ali vdova naj bila stara 25 do 30 let. Ponudbe s fotografijo naj se pošljejo pod naslovom „**Strigova**“ na uradništvo „**Štajerca**.“ 428

Dober mlin

se takoj prodaja ali pa da v najem. Mlin je v bližini Ormoža, sezidan na tri valčke in se lahko tudi povekša, ker je vodena moč zdatna. Več pove **Ferdinand Kralj**, v Ormožu (Friedau). 417

Ženitna ponudba.

Pred kratkim sem prevzel gospodarstvo tik okrajne ceste in nameravam pričeti tudi trgovino z poljskimi pridelki. Iščem si pridno, nepokvarjeno dekle, ki bi imelo 5 do 6 tisoč kron premoženja. Moje gospodarstvo je vredno okoli 14 tisoč kron. Za slučaj tudi posestvo prodam ter se na kak primerno ugoden kraj priženim. Ponudbe, ako mogoče s sliko naj se pošljejo pod sifro „**Tajnost 25**“ na uradništvo „**Štajerca**“ v Ptuju. 418

Več lepih posestev v bližini Maribora

se pod ugodnimi pogoji prodaja.

1. Posestvo, ki meri okoli 4 orale (joh) njiv in travnikov. Na posestvu je lepa zidana hiša, s tremi sobami, kuhinjo, kletjo itd. Hiša je krita z opeko (ciglom). Tik hrama je lepi travnik in veliko pašnika. Cena je 3100 goldinarjev. Na posestvu je vknjiženih 200 goldinarjev hranilnega (šparkasnega) dolga.

2. Posestvo, kako poldrugo uro hoda oddaljeno od Maribora, tik glavne ceste. Hiša na tem posestvu je zidana in s slamo krita ter ima tri sobe. Gospodarsko poslopje ima prostrane svinске hleve, škedenj in kolarnico. K posestvu spadajo velik vrt, 4 njive, 4 gozdi, 1 travnik. Posestvo meri 6 oralov (joh). K temu se spada nekoliko občinske paše. Cena je 2600 goldinarjev. Na posestvu je vknjižen hranilnični (šparkasni) dolg v znesku 1100 gold. in mali užitek.

3. Posestvo, ki meri nad 6 oralov (joh). Na posestvu je mnogo sadnega drevja. Posestvo je tik glavne ceste in ima lepe stavbe. Hiša na posestvu je zidana in z opeko krita. Hiša ima dve veliki izbi, vežo, kuhinjo, shrambo in žitnico. Gospodarsko poslopje ima hleve za svinje, škedenj, kolarnico, prostrano delavnico za mizarja. Cena 3500 goldinarjev. Kupnina se plača po pogodbi.

4. posestvo pri Sv. Petru blizu Maribora. Na posestvu je velik zidan hram, krit z opeko. Hram je posebno sposoben za kramarjijo ali krčmo. Ima 5 izb, veliko kuhinjo in lepo klet. Gospodarsko poslopje ima hleve za živino in svinje. K posestvu spada tudi velik sadunosnik, travnik in njiva. Posestvo meri nad dva oral. Cena 3000 gold. Na posestvu je vknjiženo 150 gold. hranilnice (šparkase). Na polovico kupnine se čaka, ali pa ostane lahko vknjižena.

5. Posestvo v bližini mesta Maribora. Na posestvu stoji močan zidan hram, ki je krit z opeko. Hram ima tri izbe, kuhinjo in veliko klet. K hiši spada tudi svinjski hlev in velik vrt. Cena 4500 gold. Hranilničnega dolga je vknjiženih 1900 gold.

6. Lepa vila v najlepšem kraju mesta postavljena v švicarskem slogu. Vila je primerna za 4 najemnike, kojih vsak lahko vzame v najem po 3 sobe in kuhinjo, shrambo za jedila, klet itd. Vila ima vodovod, velik vrt z vodometom, nese vsako leto 1700 goldinarjev na najemniki in je še 11 tet prosta davka. Cena 10100 goldinarjev. Hranilničnega dolga je vknjiženih 7000 gold. Sodniško cenjena je bila vila pred kratkim na 12000 gold. Daljna pojasnila glede teh posestev da radovoljno iz prijaznosti **Franc Podlipnik** v Mariboru, Thesen št. 42. 431

Razglas.

Vsled določbe deželnega odbora z dne 15. novembra 1904 št. 40767 in 42609 se opozarjajo vsi vinogradniki, ki želijo dobiti galico, da to naznanijo vsaj pred 2. januarjem leta 1905. pri svojem občinskem predstojniku. Temu se mora tudi naznani, koliko galice kdor želi.

Občinski predstojniki se prosijo, da naročila zaznamujejo in naročnike najdalje do 2. januarja tu sem naznanijo.

Na pozneje vložene naročila se ne moremo ozirati.

Galica se bode delila v sodih držečih 250 kil in v vrečah, ki tehtajo 100 ali 50 kil.

Kila galice bode veljala 55 vinarjev.

Opozarjamo tudi na to, da sprejemamo naročila za gumo, ki se rabi pri cepljenju ameriških trt. Kila najfinejše gume bode veljala 23 kron.

Te naročila naj se vpošljejo tudi vsaj do 2. januarja 1905.

Okrajni odbor v Ptuj, dne 14. decembra 1904.

420

Za načelnika: **Max Straschill l. r.**

Vesele božične praznike in veselo novo leto

voščiva vsem najinim cenjenim kupovalcem. Ob enem prosiva, da nama še nadalje zaupate, kakor do sedaj. Potrudila se bodeva, da bodeva tudi v prihodnjem letu vredna izkazanega nama zaupanja.

Ptuj, konec decembra 1904.

426

Brata Slawitsch.

Št. 45960.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v gojitvi ameriških trt, v oskrbovanju drevesnic in v napravi sadunosnikov ter njih obdelovanju tudi v letu 1904 po eden viničarski tečaj in sicer na:

1. deželni sadni in vinorejski šoli v Mariboru,
2. > viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnici.
3. > > > v Ljutomeru,
4. > > > v Gornji Radgoni in
5. na deželni osrednji trsnici na Spodnjem Bregu pri Ptuj.

Ti tečaji se pričnejo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1905. V Mariboru se sprejme v letu 1905 14, v Ljutomeru 12, v Leibnici 24 in na Spodnjem Bregu pri Ptuj 24 posestniških in viničarskih sinov. Ti le dobijo na imenovanih zavodih prosto stanovanje, popolnič hrano, povrhu pa še 8 kron mesečne plače. Izobrazba na teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le toliko teoretična kolikor to osnovni delavci in samostojni viničarji neobhodno potrebujejo. Po sklepu tečaja se vsakemu udeležencu glede njegovih zmožnosti izroči spričevalo.

V svrhu sprejema v enega ali drugega teh tečajev imajo prosilci svoje koleka proste prošnje najpozneje do 15. januarja 1905 deželnemu odboru predložiti. V teh prošnjah se mora izrečno pripomniti, v katero zgoraj imenovanih viničarskih šol želi prosilec vstopiti in priložiti se ima prošnjam:

1. Potrdilo, da je prosilec dovršil 16. leto svoje starosti.
2. spričevalo o nravnosti (obnašanju), potrjeno od župnijskega urada,
3. zdravstveno spričevalo, da je prosilec brez vsake nalezljive bolezni in
4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bojo od 15. februarja do 1. decembra 1905 neprenehoma v šoli ostali ter se vsem njih izobrazbo pospevajočim odredbam deželnih strokovnjaških organov podvrgli.

V Gradcu, dne 4. decembra 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

425

Edmund graf Attems l. r.

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-skušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten).

349

Ceniki se določijo zastonj in poštnine prosto.

FRANZ SODIA

394

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach, Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglje, najizbornejša dovršitev za streljanje; točno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah, poštnine prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi z mojim blagom ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Pravi tirolski

haveloki

iz garantirano pravega lodna iz kameline dlake, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred mokroto in prehlajenjem, priporočava v vsaki velikosti za 10, 12 ali 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se dobijo po naročilu. Pri pismenih naročilih zadostuje, da se pove, kako dolgost naj bi imel havelok, merjen po hrbtu.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj. 354

Jos. Kasimir, Ptuj, tik „Štajerca“

kupuje jajca, surovo maslo (puter), sir, sadje itd. in sicer vse po najvišjih cenah.

Priporoča tudi svoje najboljše sortirano špeci-rijsko in materijalno blago, kakor tudi različne barve (farbe) itd.

Nadalje priporoča izvrstne mele, rozine, grozd- diče (veinberlne), slanino (špeh), mast itd.

389

Najboljša postrežba in najnižje cene.

Naznanilo ptujskega mestnega kopaljšča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in sicer za ljudstvo se dobé od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in polivom vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

376

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratzterstrasse šte. 14.

Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne instrumente, dobre gosli za šolarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh, bobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove. 284

Za božični čas

priporočava našim cenjenim kupcem po najnižjih cenah in pri pošteni postrežbi

fino suho moko (melo)

z novega celjskega mlina in sicer kilo po 12 do 18 krajcariev. Nadalje priporočava pravo domače maslo, pravo domačo slanino (speh), pravo domačo svinsko mast; potem civebe, grozdjiče (Weinberln), rozine, suhe slive, orehe, vsakovrstne dišave (gvirce), fino surovo in žgano kavo, vsak dan sveži (friški) kvas in vso drugo, v to stroko spadajoče blago.

Kdor kupi pri nas enkrat, ta nam ostane rad zvest kupec.

Brata Slawitsch,
(podružnica pri mostu), Ptuj.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	—	„
Singer Medium	90	„	h
Singer Titania	120	„	„
Ringschifchen	140	„	„
Ringschifchen za krojače	180	„	„

Minerva A	100	„	„
Minerva C za krojače in čevljarje	160	„	„
Howe C za krojače in čevljarje	90	„	„
Cylinder Elastik za čevljarje	180	„	„

Dell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Naznanilo!

Henrik Mauretter

trgovec v Ptuj,

florijanski trg (Florianiplatz).

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da se dobe v moji trgovini najfinejše delikatese, kakor tudi vso špecerijsko blago in sicer najboljše kakovosti.

Posebno priporočam za praznike svojo bogato zalogo vsakovrstne fine moke (mele). Istotako vedno sveži (frišni) kvas, rozine, grozdjiče (Weinberln) cibebe, suho italijansko grozdje, lešnike, orehe, suhe slive, fige, rožiče in mandelne.

V zalogi imam tudi pomeranče, limone, datelne, sploh vso južno sadje. Klinci, zafran, muškatno cvetje in muškatni orehi, imbrek, lorbeč i. t. d. se dobijo pri meni po najnižji ceni.

Priporočam tudi najtopleje svojo bogato zalogo vsakovrstne kave, kakor tudi primesi za kavo, kakor frankovo, kneippovo kavo in ciguro iz fig. Moj riž (reiš) je priznано najboljši in najcenejši. Istotako prodajam ječmeno in proseno pšeno. Olje za šalato, repično olje in petrolejum je pri meni najboljše kakovosti in najcenejše, tako tudi firnis, laneno in terpentinsvo olje.

Vinogradnikom priporočam galicijo, žveplo, rafijo itd., — poljedelcem vsakovrstna semena, kakor: detelno seme, lucerno in druga semena za travnike.

Prodajam tudi vsakovrstne sorte ruma in domače slivovke ter različno žganje, ki se rabi uspešno proti boleznim v želodcu.

V zalogi imam tudi vsakovrstne sorte sira, različne klobase, gnjati (šunke). Vse najfinejše, vedno sveže (friško) blago po najnižjih cenah.

Kdor je kupil enkrat pri meni, ta bode prišel zopet rad drugokrat k meni kupovat, ker se bode gotovo prepričal o moji točni in vestni postrežbi, o mojem izvrstnem blagu in o mojih zares jako nizkih cenah. Toraj pa prosim p. n. občinstvo, naj se blagovoli prepričati!

Kdor kupi več blaga skupaj, za tega se cene še izvanredno znižajo.

Opozarjam posebno na svojo bogato zalogo božičnih daril in daril za novo leto!!

Za točno postrežbo, najfinejše blago in najnižje cene jamčim.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Henrik Mauretter

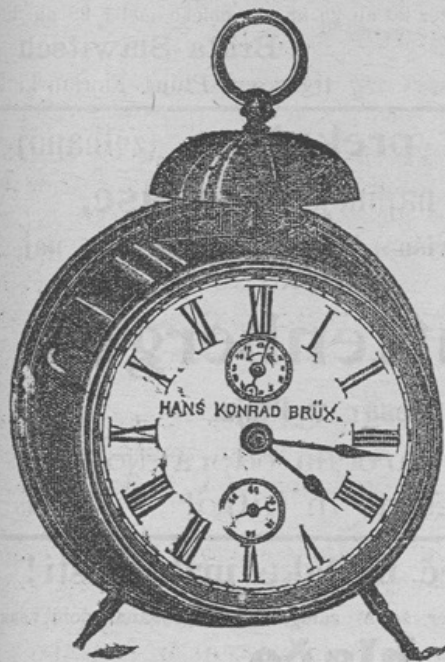
trgovec v Ptuj, florijanski trg.

Konkurenčna budilnica

(Konkurrenz-Weckeruhr)

Dobliva se direktno || S kazalnikom, ki se po
za 1'45 fl. || noči sveti 1'65 fl.

v lepem poliranem nikelnastem okrovu, teče v vsaki legi, gre izvrstno, dobra kvaliteta s triletno pismono garancijo za dober in natančen tek, komad stane samo 1'45 fl. 3 komadi 4'— fl.; s kazalnikom, ki se po noči sveti 1'65 fl. 3 komadi 4'50 fl. — Steječa budilnica z godbe, 18 cm visoka, v lepem poliranem nikelnastem okrovu s pozlačenim pročeljem, 1a fino upravo na sidro, namesto zvonjenja igra dva komada in stane samo 5'90 fl. Ravno taka ura toda brez godbe, s zvoncem, bijoča ure, 5'50 fl.; brez da bi bila ure samo 2'65 fl. Za vsako uro jamčim s 3 letno pismono garancijo.

Kraval-budilnica

z ogledalom, 30 cm viška s upravo za buditi 3'20 fl.; s kazalnikom, ki se po noči sveti 3'50 fl. Zvoni prav glasno, da je človek ne more preslišati.

Budilnica z zvoncem

21 cm visoka, v krasnem poliranem okrovu s glasnim dolgo trajajočim, prijetnim zvonjenjem, na močno sidro iz jekla da se tudi zapreti, da ne zvoni, 1a kvaliteta samo 2'85 fl.

≡ Novost! ≡

Brez nevarščine! Zamena dovoljena ali pa se vrne denar.
Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, ako se denar naprej vpošlje.

HANNS KONRAD

Prva tovarna za ure v Brüx-u šte. 949 (Češko).

Ces. kr. sodnijsko zapriseženi cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim državnim orlom ter s zlatimi in srebrnimi kolajnami (medajlami) iz različnih razstav. Došlo mi je že več kakor 10 tisoč pisem priznanja iz vseh delov sveta.

Tvrdka je ustanovljena leta 1887.

Bogato ilustrovani ceniki (katalogi) z več kakor 800 podobami se na zahtevanje vsakomur določljivo zastoj
in postnine prosto.

166 D

Vino kupuje

(od svojih udov)

ptujska vinska zadruga!

Vino mora biti pristno, naravno. Vino, h kateremu so primešane druge snovi, se ne kupi!

Vzorci (muštri) naj se prinesejo k gospodu **Steudte**, hišnemu posestniku in sodarskemu mojstru v Ptuju, Brandgasse, in sicer samo vsaki ponedeljek in torek.

Za ptujsko vinsko zadrugo:

Ornig, Sellinschegg, Steudte.

Živinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vršita na v nalašč za to odločenem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov.

401

Za gnojenje travnikov

priporočam svojo bogato zalogo umetnih gnojev, kakor **Tomaževo žlindro** s 16%, 18% in z 20%.

Potem kajnit in kalijevo gnojno sol. Vse mnogo ceneje, kakor v prejšnjih letih!

V Zalogi imam tudi vsakovrstne druge umetne gnoje, kakor žvepleno-kisel amonijak, žvepleno-kisel kalij, supesfosfat, kosteno moko in Chilli-soliter (salpeter).

Franc Frangesch

prodaja železa in špecerijskega blaga, c. kr. prodaja smodnika v Mariboru, Herrengasse.

402

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdruže rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1 ali 4-60 9/2 pušici poštnine prosto na vsako postajo avstro-gerke monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga **B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj**

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptuj v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptuj. 347

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Kranjski redilni prašek za prašiče

355

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svine različnih bolezni ter zboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega prahu med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

Eden zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptuj

(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch 265

trgovca v Ptuj, Florianski trg.

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)

meso, najfinejše klobase, vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
zji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

345

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za I gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po poštenem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za suknenno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

1110

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše pestavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati

i. t. d.

30

Najboljše
klajno apno

se dobi samo pri

Adolfu

Sellinschegg

Ptuj

nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

412

